

ת"פ 13774/03/10 - מדינת ישראל נגד אוסאמה בן חמד מועדי, יעקוב בן מוחמד סואעד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 13774-03-10 מדינת ישראל נ' מעדי ואח'

בפני	כבוד השופט אורי גולדקורן
המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד לני אלפורד
נגד	
הנאשמים	1. אוסאמה בן חמד מועדי 2. יעקוב בן מוחמד סואעד שניהם ע"י ב"כ עו"ד סאלח סואעד

הכרעת דין

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום בו הואשמו בביצוע ציד חיית בר ללא רישיון או היתר, ציד בשיטות אסורות, החזקת חיית בר ללא היתר וציד בלילה - עבירות לפי סעיפים 2, 5(1) ו-8(א)(3) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 (להלן: החוק להגנת חיית הבר או החוק) ועבירה על תקנה 5(א) לתקנות להגנת חיית הבר, תשל"ו-1976 (להלן: התקנות).

תמצית הפרק העובדתי שבכתב התביעה הינו כדלקמן: בסמוך לשעה 21:30 ביום 6.3.2009 עסקו הנאשמים בציד ללא רישיון או היתר של צבאים ארץ-ישראלים ליד קיבוץ עמיעד, תוך סריקת השטח בזרקור במהלך נסיעה ברכב. בארגז רכבם נמצא דם רב וטרי של צבי ארץ-ישראלי אשר ניצוד על-ידם, ופנס שבור מוכתם בדם של הצבי שניצוד.

2. בישיבה ביום 13.7.2010 בפני השופט נדל הודיע סניגורם של הנאשמים על כפירתם בעובדות כתב האישום, למעט בכך שהנאשמים נמצאו בשטח ליד קיבוץ עמיעד עם רכב בו נמצא פנס שבור מוכתם בדם, אך טען כי אין להם ידיעה כיצד הגיע הפנס אל הרכב. הסניגור אף טען כי הנאשם מס' 2 (להלן: יעקוב) ביצע באותה עת סיורים במסגרת תפקידו כשומר, ועשה שימוש ברכב שקיבל ממעבידו, בו עשו אחרים שימוש לפני כן, ואילו הנאשם מס' 1 (להלן: אוסאמה) היה חברו אשר נלווה אליו. הוא הודה כי ברשות יעקוב לא היה אישור ציד, אך טען כי לאוסאמה היה אישור כזה.

3. מטעם המאשימה העידו בבית המשפט שני עובדי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן: הרשות) ועדה מומחית, ד"ר גילה כחילה בר-גלמבית הספר לרפואה וטרינרית באוניברסיטה העברית (להלן: המומחית), ומטעם ההגנה העידו שני הנאשמים.

4. לאחר שמיעת העדים, בדיקת המוצגים וקריאת סיכומים בכתב שהגישו באי-כוח הצדדים החלטתי לזכות את הנאשמים, מחמת הספק.

גרסת המאשימה

* הפקח גל גלילי

5. הפקח גל גלילי (להלן: גל) רשם ביום 9.3.2009 הודעה (ת/4) ובה פירוט האירועים שהתרחשו ביממה הקודמת: בשעה 21:30 ביום 8.6.2009, בעת שצעד רגלית מדרום לכביש עוקף צפת, בסמוך לעכברה, בשטח השוקק צבאים, הבחין גל ברכב המצוי בנסיעה ומאיר בזרקור. כשהתקדם גל עם רכבו, שהיה רכב ירוק של הרשות, אל עבר שטח המרעה, והבחין פעם נוספת בטנדר מסוג טויוטה, הוא סימן לו לעצור, אולם הטנדר הגביר מהירותו ופנה מזרחה לעבר קיבוץ עמיעד, ורק ליד שער גדר המערכת הוא עצר. משם נסעו הנאשמים, שהיו ברכב, וגל אל משרד הבקר של הקיבוץ. שם פגשו את הפקח חגי קרבבל (להלן: חגי), שהוזעק על-ידי גל. ארבעתם ניגשו אל הטנדר, וחגי האיר בפנס לתוך ארגזו. גל כתב:

"שם ראינו דם רב, אשר נראה טרי ביותר. חגי נגע בדם באצבעו ואכן הדם היה רטוב וטרי במיוחד";
"כמו כן צילמתי שלוש תמונות של הדם בתוך הרכב החשוד, והן מצורפות לעדות עם חתימתי".

שלוש התמונות הוגשו כראיות (ת/1 - ת/3).

6. בבית המשפט העיד גל כי במסגרת פיקוח ציד בלתי חוקי שביצע ביום 6.3.2009, הוא הבחין, בעת היותו בשטחי המרעה של קיבוץ עמיעד, ברכב נוסע המבצע סריקות באמצעות זרקור. הוא שוחח עם בעל עדר הבקר לפשר הזרקור ונענה כי "שומר הבקר שלי מבצע שם סריקות, הכל בסדר". כשסימן לרכב לעצור, הגביר הרכב את מהירות נסיעתו, המשיך בנסיעה פרועה ונעצר רק כשהגיע לגדר הקיבוץ. בחקירה הנגדית לא ידע גל לומר אם היה ברכב פנס שבור (עמ' 14), אך אמר:

"אציין שפנס הקדמי של טנדר הטויוטה שעליו הוא נסע יצא מהמקום, נשלף ונשאר תלוי על חוט" (עמ' 10).

* הפקח חגי קרבבל

7. דו"ח פעולה הנושא חתימתו של חגי הוגש כמוצג ת/5. בעט שונה משאר חלקי הדו"ח מולא שמו של חגי בסעיף

"פרטי מגיש הדו"ח" וצוין כי "דו"ח הפעולה נרשם בתאריך 8/3/09". תמצית פרטי האירוע אשר נרשמו בדו"ח זה הינם כדלקמן: חגי פגש בנאשמים לראשונה במשרד הבקר בישוב עמיעד, אליו הובאו על-ידי גל. בחיפוש בטנדר טויוטה, שנערך בנוכחות הנאשמים, נמצאו בארגזו כתמי דם, בהם נגע חגי באצבעו וחש כי הוא רטוב וטרם נקרש. בחיפוש שנערך ברכבו של יעקוב, מסוג אופל, לא נמצא דבר חשוד כלשהו, ובחיפוש ברכב ניסן טראנו של אוסאמה נמצא פרוז'קטור בלבד. את המוצגים שמצא - דם שנמצא בטנדר, "פנס פלסטיק של רכב שבור שהיה מוכתם בדם", "שערות שהיו בארגז" וחולצה של אוסאמה - שם חגי בשקיות אותן שמר בכספת והעבירן ליאיר שרון ממגידו.

בדו"ח ציין חגי כי יעקוב הכחיש קשר לכתמי הדם וטען כי יתכן והם קשורים למשמרת הקודמת (שעשתה שימוש בטנדר) שסיימה עבודתה בשעה 17:00.

במזכר של חגי מיום 26.5.2009 (ת/6) צויין: "לגבי הפרוז'קטור שנמצא ברכב טויוטה לא ניתפס בשל טעות ולכן הוא הושער ברכב של החשודים" (שגיאות הכתיב הן במקור), אולם כנזכר לעיל - בדו"ח ת/5 לא נכתב כי הפרוז'קטור נמצא בטויוטה (בטנדר) כי אם ברכב ניסן טראנו של אוסאמה.

8. בעדותו אישר חגי כי בעת שחקר את הנאשמים הם אמרו שהדם הינו ישן, מהמשמרת הקודמת של שומר הלילה שסיים בשעה 17:00 (עמ' 17). הוא ציין כי המוצגים שנלקחו לבדיקה היו נייר טואלט ספוג בדם, "חתיכת פלסטיק שהייתה בארגז" וחולצה.

גרסת הנאשמים

* יעקוב

9. במועד האירוע, החל משעה 22:46, נגבתה על-ידי חגי הודעתו של יעקוב (ת/8). הוא סיפר כי הוא עובד כשומר של עדר בקר בעמיעד, אשר אלי ודני מהישוב אליפלט הינם מנהליו, וכי באותו יום בשעה 17:30 הוא נטל את מפתחות הטנדר והחל בעבודתו ביחד עם אוסאמה, שהינו חברו מילדות. הוא הוסיף כי לא שם לב לדם שהיה בארגז הטנדר ואינו יודע מהו הפנס השבור שנמצא בו.

10. בעדותו הראשית אמר יעקוב כי לפני שהוא מתחיל את עבודת השמירה כשומר לילה, חמישה אנשים אחרים עושים באותו היום שימוש בטנדר במסגרת עבודתם כמאכילים של עדר הפרות. לדבריו, בתאריך 6.3.2009 בשעה חמש או חמש וחצי אחר הצהרים הוא עלה על הטנדר, לא בדק את ארגז הרכב, ולאחר השעה שש הצטרף אליו חברו אוסאמה.

* אוסאמה

11. במועד האירוע, 6.3.2009, החל מהשעה 23:15, מסר אוסאמה את גרסתו בהודעה שגבה ממנו חגי (ת/7). הוא

סיפר כי הגיע בסביבות השעה שמונה בערב לבקר את חברו השומר. הוא הוסיף כי בביתו מצוי רובה ציד ויש לו רישיון להחזקתו.

12. בבית המשפט העיד אוסאמה על האירועים באותו ערב:

"עשינו סיבוב איפה העדר, איפה שיש לו עדר בקר. היינו באים עם הזרקור, בודקים איפה הפרות. בסופו של דבר חזרנו חזרה, עשינו סיבוב, חזרנו בחזרה, מצאנו פקח של רשות שמורות הטבע ליד הכביש, בתוך הטנדר שלו. נסענו לידו והוא לא אמר לנו לעצור. לא ראינו אותו שסימן לנו לעצור. המשכנו בנסיעה.. " (עמ' 33).

הוכחת מקור הדם שנמצא בארגז הטנדר - חוות דעת המומחית

13. כאמור לעיל, בדו"ח הפעולה של חגי מיום 8.3.2009 (ת/5) צוין כי את המוצגים שהוא מצא - דם שנמצא בטנדר, פנס רכב עשוי מפלסטיק מוכתם בדם, שערות שהיו בארגז הטנדר וחולצה של אוסאמה - הוא שם בשקיות אותן שמר בכספת והעבירן ליאיר שרון. ביום 22.4.2009 הוא מסר לידיו של נציג הרשות, משה שמיר (להלן: משה), את המוצגים הללו (כמפורט בתעודת עובד ציבור של משה - ת/13).

ככתוב במזכרו של משה (ת/12) ובתעודת עובד ציבור (ת/14), ביום 10.5.2009 קיבלה ממנו המומחית ד"ר כחילה בר-גל מעטפות ובהן חלק מפלסטיק עם כתמי דם, עלה של צמח ונייר ספוגים בדם וחולצה עם כתמים החשודים דם, על מנת לבדוק האם מדובר אמנם בדם והאם ניתן לשייכו לחיית בר. בחקירתה הנגדית היא ציינה כי המוצגים נבדקו ביום 3.6.2009.

בחוות הדעת מיום 1.9.2009 (ת/9) תיארה המומחית את שלבי הבדיקה ואת תוצאותיה. תחילה נערכה בדיקה לקביעת קיומם של סימני דם. לגבי דגימות שעליהן זוהה דם נערכה בדיקה גנטית, בת שלושה שלבים: (1) הפקת דנ"א; (2) הגברה של תוצרי הדנ"א וקביעת מעקובות הדנ"א שלהם; (3) זיהוי מעקובות הדנ"א לרמה של מין חיית הבר בעלת דגימת הדם.

ממצאי הבדיקה היו: (1) החולצה לא הכילה עקבות דם; (2) מחלק הפלסטיק הופק דנ"א, והוגברו בהצלחה שני אזורים שונים של דם ונקבעו מעקובות דנ"א, אשר השוואה של שניהם למעקובות דנ"א במאגר המידע העולמי ובמאגר הישראלי שנבנה במעבדה של המומחית הצביעה על זהות למעקובות דנ"א של צבי מצוי בישראל (על-פי השוואה למאגר הישראלי) ודמיון בהומולוגיה של 97-98% לצבי טומסוני (על-פי השוואה למאגר העולמי); (3) מהנייר הספוג בדם הופק דנ"א, והוגבר בהצלחה רק אזור דם אחד מתוך שניים. על תוצאת השוואתו למאגר הישראלי נכתב: "Sequence not clean enough - can not be used for identification".

בעדותה הסבירה המומחית את הקשר בין ממצאי דנ"א לזיהוי חיית הבר: כל אורגניזם הינו בעל דנ"א המאפיין אותו.

דנ"א של יונקים המשמש לזיהויים נמצא בשני גנים ("גן 12" ו"גן 16") אשר מצויים במיטוכונדריה (איבר האחראי על נשימת התא) של התא. לאחר שמדגימות הדם מופק דנ"א, מבוצעת בשני הגנים הללו פעולות של הגברה וריצוף. הגברה הינה שכפולו של הדנ"א, וריצוף הינו קביעת סדר הנוקלאוטידים מהם מורכב הדנ"א. התוצר של ביצוע שתי פעולות אלו הינו מעקובות דנ"א. (מעקובות הדנ"א של שני אזורי הדם (מקטע גן 12 ומקטע גן 16) בחלק הפלסטיק הוצגו כראיות (מוצגים ת/10 - ת/11)).

היא ציינה כי בעוד שלגבי הדם על הפלסטיק נקבעה זהות ודמיון כנזכר לעיל, הרי לגבי הדם שהיה ספוג בנייר התקבל דמיון של 74% בלבד לצבי ארצישראלי, היות ומעקובות הדנ"א לא היו נקיות.

בחקירתה הנגדית אמרה המומחית כי איננה יכולה לקבוע את תיארוך כתמי הדם שנבדקו.

14. מהימצאות דם טרי של צבי ארצישראלי בארגז הטנדר בו נסעו הנאשמים, מהעובדה כי סרקו בפרוז'קטור את שטח המרעה של קיבוץ עמיעד ומסירובם לעצור את הטנדר למרות איתותיו של גל, ביקשה המאשימה להסיק כי הוכח שהם ביצעו עבירות של ציד, ציד בשיטות אסורות, ציד בלילה והחזקת חיית בר, והכל ללא היתר. הרשעה על-פי ראיות נסיבתיות אינה זרה לדין הפלילי, היא אפשרית ובלבד שאותן ראיות ייבחנו על-ידי בית המשפט באופן סדור, וכפי שקבע בית המשפט העליון.

אסקור בקצרה את ההלכה לגבי ראיות נסיבתיות, ולאחר מכן אבחן את הראיות שנפרשו בתיק זה.

ההלכה לגבי ראיות נסיבתיות

15. בית המשפט העליון קבע כי הראיה הנסיבתית מוכיחה נסיבה שממנה, על דרך של היסק הגיוני, ניתן להגיע למסקנה בדבר קיומה של עובדה הטעונה הוכחה. להרשעת נאשם על סמך ראיות נסיבתיות נדרש בית המשפט לבחון את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסברי הנאשם במבחן ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים, ולהגיע למסקנה יחידה וחד משמעית, לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו. ראו: ע"פ 5460/12 רחמים נ' מדינת ישראל, פסקה 32 לפסק דינו של השופט שהם (פורסם בנבו, 1.5.2013), והאסמכתאות המופיעות שם.

16. בע"פ 2131/04 קייס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.5.2007) נקבע כי העדר ספק סביר לגבי תשתית נסיבתית מפלילה משמעו כי המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק מן הראיות היא כי הנאשם אחראי בפלילים. ספק סביר עשוי לעלות מראיות נסיבתיות במקרה ובו ניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם, שההסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה זניחה או דמיונית. בע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 228, 221 (2002) נפסק כי במידה והנאשם החריש, על בית המשפט לבחון אף מיוזמתו אפשרויות סבירות שונות, בשקלו את הראיות הנסיבתיות, ובמקרים בהם ניתן להסביר ראיות אלו על-ידי תרחיש תמים (להבדיל מאפשרות דמיונית ויוצאת דופן), יש לזכות את הנאשם מחמת הספק.

17. נפסק כי התהליך של הסקת מסקנות מפלילות מראיות נסיבתיות הינו תלת-שלבי: בשלב ראשון, נבחנת כל ראיה לגופה כדי קבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב השני, נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך הקביעה האם היא מערבת, לכאורה, את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר המסקנה המפלילה עשויה להתקבל מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות, אשר כל אחת מהן בנפרד אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לכך; ובשלב השלישי, מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה. ראו: ע"פ 3636/12 שוויקי נ מדינת ישראל, פסקה 48 לפסק דינו של השופט מלצר (פורסם בנבו, 20.10.2013), והאסמכתאות המופיעות שם.

הספק שמעוררות הראיות הנסיבתיות

18. לדעת המאשימה, הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הדם שנמצא בארגז הטנדר בשעה 21:30 לערך הינו של צבי ארצישראלי, וכי מדובר בדם "טרי" שמצביע על כך שלנאשמים, אשר בחזקתם היה הטנדר החל מהשעה 17:30, קשר להימצאותו שם. "קשר" זה פירושו, אליבא דהמאשימה, ביצוע ציד בלילה בשיטות אסורות והחזקה של צבי ארצישראלי.

סבורני כי בדרך להסקת מסקנה בדבר "קשר" בין הנאשמים לבין הדם שנמצא מתעוררים שלושה סימני שאלה. אמנה אותם.

19. לא הוכח מעבר לכל ספק סביר מקור הדם "הטרי" שנמצא בארגז הטנדר. בעוד שחגי מישש באצבעו את הדם שנמצא בארגז הטנדר וגילה כי הוא רטוב, והסיק מכך על טריותו, הוא לא עשה כן לגבי כתם הדם שהיה על גבי פנס הפלסטיק השבור שהתגלה אף הוא בארגז הטנדר. אין אינדיקציה לכך שאף הדם על הפנס השבור היה טרי, וכי הוא זהה לאותו דם שהוספג בנייר ונבדק על-ידי המומחית. הממצא של המומחית, כאמור בחוות דעתה, אודות התאמה בשיעור 97-98% לצבי טומסוני ושל 100% לצבי ארצישראלי, כלל לא התייחס לדם שהוספג בנייר כי אם נקבע רק לגבי כתם הדם על גבי הפנס השבור. לגבי כתם הדם שהוספג בנייר, והוא הכתם שחגי חש בטריותו, נקבע בחוות הדעת Sequence not clean enough - can not be used for identification. אמירת המומחית בחקירתה הראשית לפיה דם שהוספג בנייר מתקבל דמיון של 74% לצבי ארצישראלי איננה מופיעה כלל בחוות הדעת. אמירה זו הינה מוקשית, דווקא לאור דבריה של המומחית, לפיהם "הכרומטוגרמות בנקודות מסוימות קשה לקבוע את הנוקלאוטיד האמיתי" (עמ' 26 לפרוטוקול).

עולה מכך כי אין ממצא ודאי (מעבר לספק סביר) לגבי מינו של בעל החיים שדמו התגלה בארגז הטנדר והוספג בנייר, אך יש ממצא מוחלט (מעבר לספק סביר) כי הדם על גבי הפנס השבור הינו דמו של צבי ארצישראלי.

20. לא הוכח כי הדם על הפנס היה דם טרי. משלא הוכח המקור של הדם שהוספג בנייר, נותרנו עם הדם שנמצא על הפנס ושהוכח כי הוא דמו של צבי ארצישראלי. על טריותו של כתם דם זה אין בפנינו כל עדות. המומחית הדגישה כי אינה יכולה לתארך אותו. כאמור לעיל, טריות הדם שנמצא בארגז הטנדר והוספג בדם בטרם העברתו לבדיקה היא אשר נבדקה על-ידי חגי. הוא לא בדק את טריות כתם הדם על גבי הפנס השבור. מאחר והמומחית לא קבעה אותו ממצא (באותה רמת ודאות) לגבי שני סוגי הדם (הדם שעל הפנס והדם שהוספג בנייר) - אין מקום למסקנה כי הדם על

הפנס הינו אותו דם טרי שנמצא בארגז הטנדר ומשתקף, למשל, בתמונה ת/3. עולה מכך, כי לגבי הדם על הפנס - אין לראות בטריותו (שלא הוכחה) כ"קושרת" אותו אל הנאשמים.

21. לא הוכח מהו דם "טרי" והקשר בין טריותו לבין הנאשמים. לא הובאה כל ראיה מקצועית לגבי מנגנון הקרישה, לרבות זמן הקרישה, של דמו של צבי ארצישראלי בפרט או של חיית בר בכלל. עדות חגי כי גילה דם רטוב אין פירושה היחידי כי מדובר בדם שטרם נקרש. האמירה של יעקוב: "אם יורד טל על הדם, הדם נשאר ונראה כדם טרי" (עמ' 40) והאמירה של חגי: "דם אמור להיקרש בלי קשר למזג האוויר" (עמ' 20) - שתיהן טובות באותה מידה ואינן קביעות מדעיות שבית משפט יכול לאמצן. הספק באשר למוצקותו או נוזליותו של הדם שחגי חש באצבעו, ולמשמעות הדבר, נותר בעינו.

חסר ראיתי

22. לא נמצאו ראיות נוספות בשטח. חגי העיד כי בחיפוש בטנדר לא נמצאו רובי ציד, סכינים או מקלות (עמ' 18). גל העיד כי עוד באותו הלילה הוא חזר לשטח וביצע בו סריקות, אולם לא גילה עקבות אדם, עקבות רכב או כתמי דם (עמ' 15). לדעת המאשימה, הדבר מחזק את גרסתה כי הציד בוצע על-ידי הנאשמים בשיטה אסורה של סינוור חיית הבר. אפשרות אחרת היא כי חסר ראיתי זה מעלה ספק שמא בוצע ציד בכלל.

מחדלי חקירה

23. על אף שיעקוב טען כבר בחקירתו ביום האירוע כי יתכן והדם בארגז הטנדר קשור לאנשים האחרים שעשו שימוש בטנדר באותו יום, לא נחקרו אנשים אלו.

חגי הודה כי השומר הקודם לא זומן, וטען כי השיקול לאי זימונו היה הימצאות דם טרי על הטנדר (עמ' 18). את אי זימונו של הבעלים של הטנדר לחקירה הוא נימק כך:

"לא זימנו את הבעלים של הרכב כיוון שאנחנו לא חוקרי משטרת התנועה, אנחנו לא עוסקים בפנסים שבורים ... " (עמ' 19).

24. הדם שמקורו בפנס השבור מפלסטיק זוהה כדמו של צבי ארצישראלי. בחקירתו הנגדית אישר גל כי לא נלקחו טביעות אצבע מהפנס השבור שנמצא בארגז הטנדר (עמ' 15).

כך אף לא הוצגו ממצאים של בדיקת "שערות שהיו בארגז" ואשר חגי העיד כי נתפסו, הושמו בשקית ונמסרו ליאיר שרון.

25. מה משמעות אי חקירת המשתמשים האחרים בטנדר, אי חקירת בעל הטנדר (שלפי דברי יעקוב בהודעתו ת/8 -

הינו בעל עדר הבקר) ואי לקיחת טביעת אצבעות מפנס הפלסטיק השבור ?

היעדרה של ראיה שמקורה במחדל של הרשות החוקרת יזקף לחובת התביעה כאשר מתבררת השאלה האם היא הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה. נפקות המחדל תלויה בנסיבות המקרה ובמידת חומרתו, ויש לבחון האם עקב המחדל מתעורר חשש כי הגנת הנאשם קופחה באופן שהוא התקשה להתמודד עם חומר הראיות נגדו. אף כאשר המחדל הינו אי חקירתם של אחרים, ולא ניתן על-ידי הרשות החוקרת הסבר מספק לאי ביצוע חקירות אלו, אין הדבר מוביל בהכרח לזיכויו של הנאשם. הוא לא יזוכה אם חומר הראיות הקיים בתיק (ה"יש" הראייתי) מבסס את אשמתו מעבר לכל ספק סביר. ראו: ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.5.2006); ע"פ 7477/08 גץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.11.2011); רע"פ 8305/11 אבו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.11.2011); ע"פ 5956/08 אל עוקה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.11.2011); ע"א 3580/06 עזבון המנוח חגי יוסף נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.3.2011).

במקרה הנוכחי, מחדלי החקירה מחלישים את גרסת המאשימה. מאחר וה"יש" הראייתי אינו מוצק, הם מגבירים את הספק באשר לביצוע העבירות על-ידי הנאשמים.

המסקנות מהראיות הנסיבתיות - סיכום

26. המסקנות אותן מבקשת המאשימה להסיק, בדבר ביצוע הצייד בשעות שבין שקיעת החמה ועד זריחתה, כפעולה המנוגדת לתקנה 5 לתקנות, ובדבר ביצועו על-ידי סינור באורות, המהווה עבירה לפי סעיף 5 לחוק, הינן מסקנות המהוות המשך למסקנה קודמת בדבר עצם ביצוע ציד לא חוקי, כעבירה לפי סעיף 2 לחוק. הגדרה מרחיבה למונח "צידה" מצויה בסעיף 1 לחוק:

"צידה" - לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;

המשקל המצטבר של חולשת הראיות הנסיבתיות, החסר הראייתי ומחדלי החקירה אינו מאפשר לקבוע מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים ביצעו את עבירת הצייד, אף לפי ההגדרה המרחיבה. אף אם הייתה מוכחת המודעות שלהם לקיומו של הדם בארגז הטנדר, ולאור ראיות נסיבתיות בדבר היותו דם של צבי ארצישראלי הם היו מורשעים בציד, לא קיימות ראיות המצביעות מעבר לכל ספק סביר על שעת ביצוע הצייד (ביום או בלילה) או על דרך ביצועו (בשיטות אסורות).

על מנת להרשיע את הנאשמים בהחזקה של חיית בר, כעבירה לפי סעיף 8(א) לחוק, היה על המאשימה להוכיח מודעות שלהם להימצאות הדם. אולם סעיף 8(ג) לחוק מעניק הגנה למי שלא ידע:

"(ג) תהא זו הגנה טובה למי שהחזיק, העביר או סחר בחלק מחיית בר אם לא ידע כי בידיו חלק של חיית בר."

הנאשמים טענו כי לא בדקו את ארגז הטנדר בטרם יצאו לסייר בין הבקר. לו אכן הכיל הארגז "כמויות דם גדולות על רצפת ארגז הרכב" כפי שגל העיד כי ראה בעיניו (עמ' 14) ייתכן והיה מקום לפקפק באמיתות טענתם, אולם תמונות ת/2 - 3 של ארגז הטנדר אשר צולמו על-ידי גל אינן מעידות על כמויות דם כי אם על נקודות דם שאינן בולטות לעין.

תמיכה חיצונית לגרסת הנאשמים

27. ניתן היה בכל זאת לדחות את טענת הנאשמים אלמלא גרסתם קיבלה חיזוק דווקא מגל עצמו. בבית המשפט מסר גל לראשונה פרטים עובדתיים שלא בא זכרם בדיווח שלו: הוא סיפר כי לאחר שהבחין בטנדר הנוסע, הוא התקשר לבעל העדר אשר הרגיעו, באומרו: "שומר הבקר שלי מבצע שם סריקות". עדות זו של גל מאשרת את גרסת יעקוב באשר לסיבת הימצאותו בנסיעה בטנדר בשטח המרעה של קיבוץ עמיעד והשימוש שעשה בפרוז'קטור.

התוצאה

28. התמיכה לגרסת הנאשמים מדברי בעל עדר הבקר כאמור לעיל, החסר הראייתי, מחדלי החקירה ומשמעותם וסימני השאלה שמעוררות הראיות הנסיבתיות מביאים לזיכוי הנאשמים מכל העבירות המיוחסות להם, לאור קיום ספק סביר.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ד, 26 יוני 2014, במעמד הנאשם מס' 1 ובאי כוח הצדדים.